

PER ŪKINĖS VEIKLOS PATIKRINIMĄ JŪS TURITE VYKDYTI ŠIAS PAREIGAS:

1. BENDRADARBIAUTI:

- įsileisti prisistačiusius tikrintojus į ūkinės veiklos vykdymo vietą ir sudaryti sąlygas jiems dirbti;
- netrukdyti tikrintojams atlikti patikrinimo, imti mėginių, fiksuoti patikrinimo rezultatų garso, vaizdo fiksavimo ar kitomis priemonėmis;
- tikrintojų reikalavimu pateikti paaiškinimus.

2. PATEIKTI INFORMACIJĄ:

- pateikti visus patikrinimui atlikti reikalingus, tikrintojų nurodomus dokumentus arba jų kopijas ir kitą prašomą informaciją;
- nesant galimybių papildomą informaciją ar dokumentus pateikti per patikrinimą – juos pateikti per tikrintojų nustatomą protingą terminą;
- tikrintojams teikti teisingą ir išsamią informaciją.

3. VYKDYTI TEISĖTUS TIKRINTOJŲ NURODYMUS:

- teisės aktuose nustatytais atvejais vykdyti priežiūros institucijos ar tikrintojo raštu nurodytas priemones (laikinais sustabdyti vykdomą veiklą, pašalinti iš rinkos nesaugų produktą ar pan.);
- tikrintojų nustatytais terminais pašalinti teisės aktų reikalavimų pažeidimus, įskaitant tuos, už kuriuos Jums nebuvo paskirtos poveikio priemonės.

Be šių pareigų, privalote vykdyti kitas, teisės aktu nustatytas, bet čia nepaminėtas pareigas.

Gerb. Verslininke!

Tai informacinio pobūdžio lankstinukas, parengtas siekiant supažindinti Jus su bendrosiomis teisėmis ir pareigomis Jūsų verslo priežiūros ir patikrinimo metu. Čia pateikiamos tik svarbiausios Jūsų teisės ir pareigos, tačiau svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad atskirų ūkinės veiklos sričių priežiūros teisės aktai gali numatyti išimčių bei patikrinimo ypatumų. Atsižvelgdami į tai, kilus klausimų arba abejonių dėl savo teisių ar tikrintojų veiksmų teisėtumo, siūlome kreiptis į priežiūros instituciją, kuri pateiks Jums paaiškinimą ir priežiūros veiksmų teisinį pagrindimą.

NAUDINGA INFORMACIJA:

Informacijos apie priežiūros institucijų pertvarką rasite Ūkio ministerijos interneto svetainės www.ukmin.lt skiltyje „Verslo aplinka“ – „Verslo priežiūros institucijų pertvarka“.

Jei turite klausimų, idėjų ar pasiūlymų dėl ūkio subjektų veiklos priežiūros optimizavimo, rašykite el. pašto adresu: versloprieziura@ukmin.lt.

Jei pastebėjote korupcijos apraiškų, susisiekite su Specialiųjų tyrimų tarnyba „karštąja linija“ visą parą tel. (8 5) 266 3333 arba el. paštu pranesk@stt.lt.

VERSLININKAMS APIE INSPEKTAVIMĄ

PAGRINDINĖS VERSLININKO
TEISĖS IR PAREIGOS

KAI JŪSŲ VERSLAS YRA TIKRINAMAS, TURITE TEISIŲ:

ŪKINĖS VEIKLOS PATIKRINIMAI YRA DVIEJŲ RŪŠIŲ:

Planiniai – patikrinimai, skirti prevencijai, atliekami pagal priežiūros institucijos nustatytus kriterijus sudaromą sąrašą ir iš anksto planuojami metams ar trumpesniam laikotarpiui.

Neplaniniai – patikrinimai atliekami nepranešus, esant teisės aktuose numatytam pagrindui bei priežiūros institucijos sprendimui.

1. TEISĖ PASIRENGTI PATIKRINIMUI:

- žinoti, ar Jūsų veikla bus tikrinama šiais metais (planinių patikrinimų sąrašai ir jų pakeitimai turi būti viešai skelbiami priežiūros institucijų interneto svetainėse*);
- būti informuoti apie planinį patikrinimą prieš 10 darbo dienų* – raštiškai arba el. pranešimu su informacija apie patikrinimą bei pateiktinų dokumentų sąrašą;
- www.verslovertai.lt ir priežiūros institucijų interneto svetainėse susipažinti su priežiūros institucijų kontroliniais klausimynais, naudotinais per patikrinimą.

2. TEISĖ Į KONSULTACIJĄ IR INFORMACIJĄ:

- gauti priežiūros institucijos konsultaciją ar kitą informaciją bei paaiškinimus teisės aktų reikalavimų taikymo klausimais;
- už pažeidimus, padarytus vadovaujantis priežiūros institucijos rašytine, viešai paskelbta ar kita įpareigojančia konsultacija, galite išvengti poveikio priemonių taikymo**;
- priežiūros institucijos interneto svetainėje rasti Jūsų ūkinei veiklai taikomų teisės aktų sąrašą, patikrinimo atlikimo ir priimtų sprendimų apskundimo tvarkas.

3. TEISĖ ŽINOTI PATIKRINIMO PAGRINDĄ:

- reikalauti, kad tikrintojas pristatytų ir pateiktų dokumentus, patvirtinančius savo įgaliojimus:

Tikrintojo įgaliojimus liudijančio pažymėjimo pavyzdys

- visais patikrinimų atvejais susipažinti su priežiūros institucijos pavedimu atlikti patikrinimą, kuriame nurodyta: tikrintojas (vardas, pavardė, pareigos), patikrinimo tikslas ir rūšis, adresas, data arba laikotarpis.

4. TEISĖ DALYVAUTI PATIKRINIME:

- dalyvauti asmeniškai arba paskirti atstovą tikrinant faktines aplinkybes;
- susipažinti su surinkta informacija, patikrinimo aktu ir teikti paaiškinimus;
- per patikrinimą teikti klausimus tikrintojams ir gauti jų konsultaciją (kiek tai netrukdo siekti patikrinimo tikslų);
- per patikrinimą priežiūros institucijai neteikti dokumentų, jeigu:

— prašomos formos dokumentų rengimas ar duomenų kaupimas nenumatytas teisės aktuose ir tam reikėtų neproporcingai didelių darbo ir laiko sąnaudų;

— dokumentai ar jų kopijos yra pateiktos kitai priežiūros institucijai ir raštu nurodomas jų turėtojas.

5. TEISĖ Į SAŽINGĄ PRIEŽIŪRĄ:

- kreiptis į priežiūros institucijos vadovą dėl tikrintojų įgaliojimų viršijimo ar kitų neteisėtų veiksmų arba į teismą dėl Jūsų teisės ar interesus pažeidžiančių priežiūros institucijos sprendimų ar neveikimo;
- susidūrus su korupcinio pobūdžio veiksmais ar elgesiu, kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą;
- išimtiniais atvejais išvengti poveikio priemonių**;

— susijusių su veiklos ribojimu*** už pirmaisiais veiklos metais pirmojo planinio patikrinimo metu nustatytus pažeidimus, tikrintojui nustatant Jums terminą, per kurį turėtų būti pašalinti pažeidimai;

— už mažareikšmius teisės aktų reikalavimų pažeidimus;

— kai naudojami kontroliniai klausimynai, už reikalavimų, kurie į juos neįtraukti, pažeidimus;

KONTROLINIS KLAUSIMYNAS – patvirtintas ir viešai skelbiamas dokumentas, kuriame pateikiami esminiai teisės aktų reikalavimai, pagal kurį tikrintojai atlieka patikrinimus.

• dalyvauti inicijuojant, rengiant, keičiant ar periodiškai peržiūrint priežiūros institucijų kontrolinius klausimynus.

* *Teisės aktai gali numatyti informavimo išimčių.*

** *Yra atvejų, kai dėl pažeidimo pobūdžio, žalos ar paavojaus reikšmingumo poveikio priemonių taikymas yra neišvengiamas – sprendimus dėl poveikio priemonių netaikymo priima priežiūros institucija.*

*** *Didžioji dalis priežiūros institucijų yra pasirašiusios deklaraciją dėl pirmųjų verslo metų, kuria įsipareigojo anksčiau nurodytą nuostatą taikyti visoms poveikio priemonių rūšims.*

PASTABA

Daugiau informacijos apie lankstinuke nurodytas Jūsų teises ir pareigas bei taikomas išimtis galite rasti Ūkio ministerijos interneto svetainės www.ukmin.lt skiltyje „Verslo aplinka“ – „Verslo priežiūros institucijų pertvarka“ - „Tikrinamų ūkio subjektų teisės ir pareigos“.